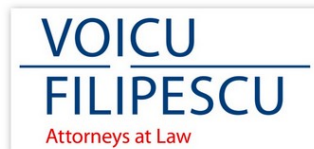

Beneficiarul real al unei societăți comerciale – cum îl identificați și până când se declara în 2020?

Ce este beneficiarul real?

Potrivit Legii nr. 129/2019, „beneficiar real” al unei societăți comerciale este persoana fizică ce deține sau controlează în cele din urmă clientul și/sau persoana fizică în numele căreia/careia se realizează o tranzacție, o operațiune sau o activitate. Noțiunea cuprinde cel puțin următoarele:

- persoana fizică sau persoanele fizice care dețin sau controlează în ultima instanță societatea prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate asupra unui procent suficient din numărul de acțiuni ori din drepturile de vot ori prin participarea în capitalurile proprii ale societății respective, inclusiv prin deținerea de acțiuni la purtător, sau prin exercitarea controlului prin alte mijloace,
- în cazul în care, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile și cu condiția să nu existe motive de suspiciune, nu se identifică nicio persoană potrivit celor de mai sus sau în cazul în care există orice îndoială că persoana identificată este beneficiarul real, persoana fizică care ocupă o funcție de conducere de rang superior.

În mod uzual, aceste persoane vor fi administratorul/administratorii, membrii consiliului de administrație/supraveghere, directorii cu competențe delegate de la administratorul/consiliul de administrație, membrii directoratului.

Identificarea beneficiarului real

Criteria

Identificarea și verificarea beneficiarului real trebuie extinsă, acolo unde este cazul, la entitățile juridice care dețin alte entități juridice. Următoarele criterii se utilizează pentru identificarea beneficiarului real:

Criteriul deținerii

Deținerea se manifestă prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate, fiind considerată indicator al beneficiarului real în următoarele situații:

- deținerea a 25% plus unu din acțiuni sau participare în capital al unei societăți într-un procent de peste 25% – indiciu pentru deținerea directă.
- deținerea a 25% plus unu din acțiuni sau participarea în capital al unei societăți într-un procent de peste 25%

de catre o entitate corporativa straina, care se afla sub controlul unei persoane fizice, sau de catre mai multe entitati corporative straine, care se afla sub controlul aceleiasi persoane fizice – indiciu pentru deținerea indirecta.

Criteriul controlului

Nefiind definita noțiunea de ”control”, pentru aplicarea criteriului controlului este necesara raportarea la exercitarea directa sau indirecta a dreptului de proprietate asupra a 25% plus unu din acțiunile sau participarea în capitalurile unei societăți.

Criteriul controlului prin alte mijloace

Acest criteriu se apreciaza independent de exercitarea directa sau indirecta a dreptului de proprietate asupra a 25% plus unu din acțiunile sau participarea în capitalurile unei societăți.

Având în vedere ca legea 129/2019 nu ofera o definiție noțiunii ”control prin alte mijloace”, exista riscul ca în practica sa fie întâmpinate probleme de interpretare a acestei noțiuni.

Recomandam, în aceste cazuri excepționale, raportarea la prevederile Directivei (UE) 2015/849 (A 4-a Directiva AML). Astfel, potrivit Celei de-a 4-a Directive AML, pe care legea 129/2019 o implementeaza, controlul prin alte mijloace poate include, printre altele, criteriile de control utilizate în scopul pregatirii situațiilor financiare consolidate, cum ar fi drepturile speciale unei persoane fizice în baza unor acorduri încheiate între asociați, existența unei influențe dominante sau competența de a numi conducerea de rang superior.

Funcția de conducere de rang superior

În cazul în care, după depunerea tuturor diligențelor și cu condiția sa nu existe motive de suspiciune, nu se identifica nicio persoana fizica potrivit criteriilor de mai sus sau în cazul în care exista orice îndoiala ca persoana identificata este beneficiarul real, persoana fizica care ocupa o funcție de conducere de rang superior este considerata beneficiar real al societății.

Deși Legea nr. 129/2019 conține definiția ”conducerii de rang superior”, aceasta definiție nu aduce suficienta claritate, prevăzând ca nu este necesar întotdeauna ca persoana fizica sa fie membru al organului colectiv de conducere și administrare, însă trebuie sa dețină cunoștințe suficiente privind expunerea entității la riscul de spalare a banilor și de finanțare a terorismului și sa ocupe o funcție suficient de înalta pentru a lua decizii cu efect asupra acestei expunerii.

În plus, în practica s-a ridicat, printre altele, problema privind societatea a carei conducere este avuta în vedere: cea pentru care se declara beneficiarul real sau cea care controleaza în ultima instanța societatea pentru care se declara beneficiarul real? Speram ca aceasta problema sa fie, în viitor, clarificata de legiuitor sau de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spalării Banilor.

În opinia noastra, raspunsul depinde de organizarea managementului fiecărei societăți în parte precum și, daca este cazul, de structura și modul de funcționare a conducerii (managementului) în cadrul grupului din care societatea în cauza face parte. Astfel, vor fi situații când beneficiarul real va fi persoana/persoanele cu cel mai înalt grad în conducerea (managementul) local sau, daca aceasta (aceste) persoane nu au un nivel ridicat de decizie și control, existând suspiciuni în acest sens, persoana cu cel mai înalt grad din conducerea societății-mama. Concluzia este susținuta și de folosirea expresiei „controleaza sau deține în cele din urma”, de unde rezulta ca în caz de suspiciune privind puterile managementului local, trebuie declarat managementul societății aflate la începutul lanțului de deținere societare.

Depunerea declarației privind beneficiarul real

Termenul-limita de depunere a declarației privind beneficiarul real pentru societățile deja înființate înainte de intrarea în vigoare a legii nr. 129/2019 este 1 noiembrie 2020, iar în cazul în care intervine o modificare privind datele de identificare ale beneficiarului real declarat, o noua declarație se va depune în termen de 15 zile de la data la care a intervenit modificarea. În cazul societăților care se înființează după intrarea în vigoare a Legii nr. 129/2019, depunerea declarației de beneficiar real se realizează în cadrul procedurii de înființare.

Nu vor depune declarația privind beneficiarul real:

- ⇒ societățile cotate pe o piață reglementată care fac obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau cu standarde internaționale echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate;
- ⇒ regiile autonome, companiile și societățile naționale și societățile deținute integral sau majoritar de stat;
- ⇒ persoanele juridice constituite doar din asociați persoane fizice, atunci când aceștia sunt singurii beneficiari reali.

Până la data de 1 noiembrie 2020, declarația poate avea forma de înscris sub semnatura privată ori forma electronică și poate fi transmisă la Oficiul Registrului Comerțului prin mijloace electronice, cu semnatura electronică sau prin servicii de poșta și curier. După această dată, cei care au obligația dării declarației o pot face doar în fața reprezentantului Oficiului Registrului Comerțului ori o pot depune, personal sau prin reprezentant, având data certă, data de notar public ori atestată de avocat.

Nedepunerea declarației de către reprezentantul legal al persoanei juridice se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei, iar dacă declarația nu este depusă în termen de 30 de zile de la data aplicării sancțiunii cu amendă, se poate dispune dizolvarea societății.